

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

par uztura bagātinātāju inventarizāciju

2022.gada 1.janvārī

23.12.2021.

Saturs

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums	3
II. Inventarizācijas norises kārtība	3
III. Akcīzes nodokļa aprēķināšana	4
IV. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa	5

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums

2022.gada 1.janvārī stājas spēkā grozījumi likumā “[Par akcīzes nodokli](#)” (turpmāk – likums), kas paredz, ka no 2022.gada 1.janvāra tiek piemērots akcīzes nodokļa atbrīvojums uztura bagātinātājiem, kuri satur etilspirtu un kurus reģistrē, izplata, realizē, noformē un piegādā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību¹, ja uztura bagātinātāja iepakojuma vienība nepārsniedz 150 mililitrus.²

Tādējādi no 2022.gada 1.janvāra ar akcīzes nodokli apliek visus uztura bagātinātājus, kas satur etilspirtu, neatkarīgi no etilspirta daudzuma produktā, ja iepakojuma vienība pārsniedz 150 mililitrus, piemērojot akcīzes nodokļa likmi 1724 eiro par 100 litriem absolūtā spirta³.

1. Persona, kas 2022.gada 1.janvārī veic darbības ar **uztura bagātinātājiem**, kuri **satur etilspirtu** un ir **iekāpījumā virs 150 mililitriem** un kurus reģistrē, izplata, realizē, noformē un piegādā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību,⁴

- 1) inventarizē pēc stāvokļa 2022.gada 1.janvārī krājumos esošos uztura bagātinātājus (mililitros);
- 2) 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot inventarizācijas dienu), t.i., **līdz 2022.gada 17.janvārim**, veic akcīzes nodokļa aprēķinu un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS) (Grupa: Informācija Valsts ieņēmumu dienestam / Informācija VID NP Akcīzes daļai) inventarizācijas sarakstu un nodokļa aprēķinu ar valsts budžetā maksājamo akcīzes nodokļa summu par inventarizācijas rezultātā konstatētajiem uztura bagātinātāju krājumiem;
- 3) par inventarizācijā konstatētajiem uztura bagātinātāju krājumiem aprēķināto akcīzes nodokli **iemaksā valsts budžetā līdz 2022.gada 23.februārim**.

II. Inventarizācijas norises kārtība

2. Veicot uztura bagātinātāju inventarizāciju, jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju⁵.
3. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par uztura bagātinātāju saņemšanu, kurus parakstījusi par preču saņemšanu atbildīgā persona, jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas nodokļu maksātāja rīcībā. Jābūt pabeigtai visu attaisnojuma dokumentu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem preču atlikumiem.
4. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par uztura bagātinātāju saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites

¹ Ministru kabineta 2015.gada 1.decembra noteikumi Nr.685 “Prasības uztura bagātinātājiem”.

² Likuma “Par akcīzes nodokli” 16.panta pirmās daļas 4¹ punkts.

³ Likuma “Par akcīzes nodokli” 12.panta pirmās daļas 5.punkta 1.apakšpunkts.

⁴ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 136.punkts.

⁵ Likums “[Par grāmatvedību](#)”; Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumi Nr.585 “[Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju](#)”.

reģistros, tad par inventarizācijā konstatēto faktisko uztura bagātinātāju daudzumu un grāmatvedības uzskaitē esošo uztura bagātinātāju sarakstu datu starpību arī ir jāveic akcīzes nodokļa aprēķins un akcīzes nodoklis jāsamaksā valsts budžetā.

5. Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstā, kuru 15 dienu laikā (ieskaitot inventarizācijas dienu), t.i. **līdz 2022.gada 17.janvārim, iesniedz** VID EDS, un inventarizācijas saraksta eksemplāru uzglabā katrā uztura bagātinātāju uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.
6. Ja nodokļu maksātājam ir vairākas uztura bagātinātāju uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas, inventarizāciju veic katrā uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā, un par veikto inventarizāciju rezultātiem sagatavo vienu kopēju inventarizācijas sarakstu, kuru šajā gadījumā jāiesniedz VID EDS. Uztura bagātinātāju inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabulā jānorāda visu komersanta darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

III. Akcīzes nodokļa aprēķināšana

7. Akcīzes nodokļa aprēķinam var izmantot šī metodiskā materiāla 1.pielikumā iekļauto "Akcīzes nodokļa aprēķina tabulu" vai arī aprēķinu veikt patstāvīgi. Izmantojot pielikumos iekļautos inventarizāciju sarakstus, automātiski aizpildās akcīzes nodokļa aprēķina tabula.
8. Akcīzes nodokli **uztura bagātinātājiem** aprēķina pēc formulas:

$$A = \frac{L}{100} \times V \times \frac{s}{100}, \text{ kur}$$

A - akcīzes nodokļa summa (*eiro*);

L - akcīzes nodokļa likme (*eiro* par 100 litriem absolūtā spirta);

V - uztura bagātinātāja tilpums (litros);

s - faktiskais spirta saturs (tilpumprocentos).

8.1 Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu uztura bagātinātājiem, jāņem vērā likme⁶:

1) par 100 litriem absolūtā spirta – 1 724 eiro;

Piemērs: akcīzes nodoklis par 200 mililitriem uztura bagātinātāju, kurā absolūtā spirta daudzums (tilp.%) ir 56,6% :

$$A = \frac{1\,724}{100} \times 0,2 \times \frac{56,6}{100}$$
$$A = 1,95 \text{ eiro}$$

⁶ Likuma "Par akcīzes nodokli" 12.panta pirmās daļas 5.punkts.

IV. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

9. Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām” 15.panta pirmās daļas 3.punktu, nodokļu deklarācijas un informatīvās deklarācijas (šajā gadījumā inventarizācijas saraksts ar nodokļa aprēķinu) **jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS, Grupa: Informācija Valsts ieņēmumu dienestam / Informācija VID NP Akcīzes daļai.**

Sagatavot dokumentu

No veidlapas

No faila

SAGATAVOT DOKUMENTU

Atlasīt pēc nosaukuma fragmenta

[Mans saraksts](#) [Pēc dokumentu grupas](#) [Visi dokumenti](#)

Informācija Valsts ieņēmumu dienestam
Informācija Valsts ieņēmumu dienestam

SAGATAVOT DOKUMENTU

Atlasīt pēc nosaukuma fragmenta

[Mans saraksts](#) [Pēc dokumentu grupas](#) [Visi dokumenti](#)

Dokumentu grupa **Informācija Valsts ieņēmumu dienestam** Notīrīt

Informācija VID NP Akcīzes daļai
Informācija VID NP Akcīzes daļai

10. Tā kā konkrētais EDS dokumenta veids ir izveidots kā nestrukturēts jeb brīvās formas dokuments (t.i., nav izstrādāta konkrēti aizpildāma tabula), **tam ir jāpievieno jau iepriekš sagatavots dokuments: viens kopējs inventarizācijas saraksts (par visām komersanta darbības vietām) un viens kopējs akcīzes nodokļa aprēķins.**
11. EDS iesniegtie dokumenti tiek parakstīti jeb apstiprināti elektroniski, tādēļ **nav obligāta prasība iesniegt EDS skenētu, ar inventarizācijas komisijas locekļu parakstiem apstiprinātu sarakstu ar akcīzes nodokļa aprēķinu.**

12. Aprēķinātā akcīzes nodoklis par uztura bagātinātājiem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar atbilstošajiem rekvizītiem:**

Nosaukums: Vienotais nodokļu konts
Saņēmējs: Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas Nr. 90000010008
Saņēmēja iestāde: Valsts kase
BIC kods: TRELLV22
Konta numurs: **LV33TREL1060000300000**

Pielikumā:

Uztura bagātinātāju inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabula 2022.gada 1.janvārī.

Kontaktpersonas VID NP Akcīzes daļā:

Lilija Mūrniece 67120138

Inga Sirija 67120167